

Environmentální výzvy

zadání tématu Strategie 2030

Proč jsme toto téma zvolili

Téma představuje celospolečenskou výzvu, která nás již nyní zasahuje a ovlivňuje budoucnost dětí a mladých lidí. Zároveň nejsme dostatečně připraveni zohledňovat tuto oblast odpovídajícím způsobem v oddílové činnosti a při zajišťování zázemí pro naši činnost. Příroda a vztah k ní vždy byly nedílnou součástí našeho výchovného působení a skautská činnost je s ochranou přírody úzce spojena i v očích veřejnosti. Náš přístup k této oblasti by měl odpovídat aktuálnímu stavu poznání.

Aktuální stav tématu (k listopadu 2024)

Výchovné působení v této oblasti je často zúženo jen na posilování vztahu k přírodě a základní osobní odpovědnost (nenechávám nepořádek a třídím). Programy bývají nepřiměřené věku příjemců. Problém je viděn pouze úzce, např. jako úbytek prostoru pro táboření apod. A zároveň chybí diskuse o společenských, ekonomických a dalších dopadech. V organizaci panuje vysoká míra nepochopení obsahu tématu a jeho projevů ve výchovné činnosti a provozu organizace.

Ze [Sond](#) vyplynulo, že 40 % respondentů se domnívá, že se Junák – český skaut má tématu věnovat víc a necelá polovina má obavy z budoucnosti kvůli změnám klimatu či ztrátě biodiverzity. Většina vedoucích přesto s tématem nepracuje nebo jen málo a pomohly by jim nápady, jak téma v jeho různých rovinách uchopit.

Na základě výstupů z Klimatického semináře 2020 byly na následující tři skautské roky vypracovány plány práce VRJ v této oblasti. Pod vedením zpravodajky pro program byla sestavena pracovní skupina složená ze zástupců všech skupin, které se v rámci naší organizace problematikou zabývají (Ekoodbor, odbor Skauti na Zemi, Skautský institut a Kapráluv mlýn). Výstupy jejich dosavadní práce je možné nalézt na nově vytvořeném [rozcestníku](#) Křižovatky ke klimatické změně.

Čeho chceme dosáhnout

Naplnění cílů tohoto strategického tématu chceme stavět na několika důležitých principech:

- za důležitý krok pro úspěšné naplnění cílů považujeme kontinuální vedení dialogu uvnitř organizace a hledání konsensu v porozumění a vnímání tématu
- cesty k vytyčeným cílům chceme stavět zejména na tom, co již funguje - např. ve skautské výchově využívat, co už dnes obsahuje, a hledat, jak to můžeme dělat lépe, vědoměji, jak to rozvinout a posílit

- ve vzdělávání se vedle získání specifických kompetencí pro práci s tématem v oddílové praxi chceme věnovat i zvědomění toho, jak se téma projevuje v různých oblastech běžné činnosti oddílu.

a) Junák – český skaut jako organizace je co nejlépe připraven na probíhající environmentální změny a jejich dopady.

- Organizace **zná současná a budoucí rizika a hrozby** spojené s dopady environmentální krize na skautskou činnost. Jsou identifikovány a poté aplikovány **kroky k jejich minimalizaci a kompenzaci**.
- Organizace **zná bariéry**, které brání skautským jednotkám věnovat se více tématu Environmentálních výzev v rámci výchovy i provozu a minimalizovat dopady své činnosti na životní prostředí. Jsou identifikovány a poté aplikovány **kroky k jejich minimalizaci**.

Projekty 2025

Analýza rizik	
Priorita (1-3): 1	Cílová skupina: průřezově celá organizace
Šéf projektu: Anička Podlipná	Realizuje: Anička + Martin
Začátek projektu: leden 25	Konec projektu: červen 25
Náklady 2025 (Kč): 20.000,- Kč (odměny za spolupráci odborníků) + mzdové náklady	
Naplňuje cíl: Organizace zná současná a budoucí rizika a hrozby spojené s dopady environmentální krize na skautskou činnost. Jsou identifikovány a poté aplikovány kroky k jejich minimalizaci a kompenzaci .	
<p>Popis projektu: Analýza identifikující současná a budoucí rizika a hrozby spojené s dopady environmentální krize na skautskou činnost. Vznikne ve spolupráci s odborníky. Na základě analýzy budeme následně hledat a aplikovat kroky k minimalizaci a kompenzaci dopadů. Toto se následně promítne ve vzniku nových projektů pro naplňování cílů ST či úpravě stávajících.</p> <p>Výstupy projektu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • konkrétní aplikovatelná doporučení kroků k minimalizaci rizik dopadů na skautskou činnost >>> vznik nových projektů v rámci ST, popř. úprava stávajících • výsledků analýzy komunikované směrem do hnutí 	
Přesah projektu: doporučení pro další opatření	
Návaznost na cíle jiných ST: dle výsledků analýzy	

Analýza bariér	
Priorita (1-3): 1	Cílová skupina: průřezově celá organizace
Šéf projektu: Anička Podlipná	Realizuje: enviroskupina
Začátek projektu: leden 25	Konec projektu: červen 25
Náklady 2025 (Kč): mzdové náklady	
Naplňuje cíl: Organizace zná bariéry , které brání skautským jednotkám věnovat se více tématu Environmentálních výzev v rámci výchovy i provozu a minimalizovat dopady své činnosti na životní prostředí. Jsou identifikovány a poté aplikovány kroky k jejich minimalizaci .	
<p>Popis projektu: Analýza bariér, které brání skautským jednotkám věnovat se více tématu Environmentálních výzev v rámci výchovy i provozu a minimalizovat dopady své činnosti na životní prostředí, nalezení a aplikace kroků k jejich minimalizaci. Výstupy se promítnou do návrhů metodických a dalších nástrojů. Proběhne pravděpodobně na principu focus groups/kvalitativních rozhovorů s různými skupinami aktérů – správci kluboven, vedoucí, vzdělavatelé, vých. zpravodajové. Částečně průnik s projektem Vedení kvalitní diskuse – využití pro sběr vstupů.</p> <p>Výstupy projektu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • konkrétní aplikovatelná doporučení kroků k odstranění bariér které brání se tématu více věnovat – promítne se případně do dalších aktivit 	
Přesah projektu: seznam doporučení	
Návaznost na cíle jiných ST: dle výsledků analýzy	

b) Zohledňování a minimalizace dopadů skautské činnosti na životní prostředí je standardem.

- **Pořadatelé skautských akcí vždy promýšlí** ekologický dopad akcí a **aktivně zavádí** opatření pro jeho snížení. Je upřednostňována strava, materiál, doprava aj. v rámci [planetárních limitů](#) i sociálních standardů (např. snižování spotřeby živočišných produktů, palmového oleje, produktů vyráběných v neetických podmínkách atd.). Existuje pro ně metodická podpora na základní i pokročilejší úrovni a materiální podpora (vícerázové nádoby atd.) na vhodné lokální úrovni ke sdílení.
- **Střediska pravidelně promýšlí** ekologický dopad své činnosti (např. materiální zázemí, energie atd.) a **aktivně zavádí** opatření pro jeho snížení. Existuje pro ně metodická podpora na základní i pokročilejší úrovni a materiální podpora (vícerázové nádoby atd.) na vhodné lokální úrovni ke sdílení.
- V rámci jednotek i na dalších úrovních dokážeme vést **kvalitní diskusi a nacházet konsensus** v tématu.

- OJ mají možnost **finanční podpory** pro realizaci dílčích opatření snižujících ekologický dopad.
- **Stavby nových a rekonstrukce starých kluboven** usilují o co nejlepší ekologický a energetický standard, při udržení finanční dostupnosti.
- Projekt **Skautské energie** aktivně sleduje možnosti využívat ekologičtějších možností v rámci nabídky energií a v případě pozitivního vyhodnocení je upřednostní. Projekt si uvědomuje svůj výchovný charakter i v rámci komunikace (např. nestaví komunikaci pouze na úrovni „nejlevnější=nejlepší“). Pokud to trh umožní, má ve své nabídce alespoň jeden “zelený” produkt.
- **JUNSHOP, TDC a Kancelář ústředí** aktivně promýšlí ekologický dopad své činnosti a aktivně zavádí opatření pro jeho snížení. Kladou důraz na prevenci odpadů nebo na trvanlivost a opravitelnost nabízených produktů.

Projekty 2025

Metodická a personální podpora pro OJ	
Priorita (1-3): 1	Cílová skupina: vedení středisek, oddílů, VOJ
Šéf projektu: Anička Podlipná	Realizuje: SI zaštiťuje metodický vývoj a lektorskou podporu, enviroskupina
Začátek projektu: jaro 2025	Konec projektu: 2030
Náklady (Kč): cestovné lektori 15.000,- Kč, grafika a videa 10.000,- Kč + mzdové náklady	
Naplnuje cíl: Pořadatelé skautských akcí vždy promýšlí ekologický dopad akcí a aktivně zavádí opatření pro jeho snížení. Střediska pravidelně promýšlí ekologický dopad své činnosti (např. materiální zázemí, energie atd.) a aktivně zavádí opatření pro jeho snížení.	
<p>Popis: V různých oblastech (viz níže) dojde k vytvoření podpůrných materiálů, popř. nabídce personální podpory pro OJ tak, aby mohly efektivně promýšlet, hledat a realizovat vhodná opatření v oblasti vlastního provozu i samotné činnosti.</p> <p>Jedná se např. o tuto podporu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • metodická podpora pro vedení diskusí o tématu a hledání konsensu v rámci jednotky. Možnost pozvat si lektora/mediátora, který skupinu takovou diskusí provede. • příručka PUSA a vhodné doplňkové materiály (výtahy, infografiky, videa ap.) • workshopy k příručce PUSA • materiály, které mapují možná opatření pro udržitelnější provoz kluboven/základen, popř. činnost, ze kterých si mohou OJ vybírat dle vlastních podmínek • ukázkové plány rozvoje environmentální udržitelnosti oddílů a středisek a metodiku pro jejich tvorbu <p>Výstupy projektu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • metodické materiály, workshopy, infografiky, videa, popř. další 	

Přesah projektu:

Návaznost na cíle jiných ST: může souviset s přístupem OJ vůči provozu nemovitostí

Ekoklubovny

Priorita (1-3): 2

Cílová skupina: OJ (oddíly)

Šéf projektu: Anička Podlipná

Realizuje: SI + KÚJ

Začátek projektu: jaro 2025

Konec projektu: 2030

Náklady (Kč): pro roky 2025–2027 předpokládaný rozpočet dle rozpočtu žádosti u SFŽP ve výši 3.200.000,- Kč (součástí jsou i další dílčí aktivity jako je revize vých. nástrojů, vznik promo videí k tématu EV, metodických materiálů ap.) + mzdové náklady

Naplnuje cíl: Střediska pravidelně promýšlí ekologický dopad své činnosti (např. materiální zázemí, energie atd.) a **aktivně zavádí** opatření pro jeho snížení. **Konají tak s přímým zapojením kluků a holek**, kteří se tak v souladu s 8. bodem SVM Zapojení do společnosti věnují **praktickým, reálným projektům ve svém okolí** tak, abychom u holek a kluků posilovali aktivní naději. Jsou vytvořeny podmínky pro zapojení většiny oddílů.

Popis: Stávající projekt Ekoklubovny je upraven tak, aby se mohlo zapojit více středisek a oddílů (snížení náročnosti). Projekt je dlouhodobě podporován a rozvíjen. Je na něj napojena metodická a personální podpora a možnost požádat o finanční příspěvek na realizaci naplánovaných opatření. Podpora projektu se částečně prolíná s metodickou a personální podporou uvedenou výše, v projektu Ekokluboven je explicitně dán důraz na zapojení holek a kluků a výchovný přesah projektu.

Výstupy projektu:

- metodické materiály pro oddíly i OJ
- dlouhodobý projekt s možností rozšíření o plnohodnotné získání certifikátu Ekoklubovna
- partnerství s organizací Tereza
- udržitelnější provoz ve skautských klubovnách

Přesah projektu: dlouhodobá údržba projektu

Návaznost na cíle jiných ST: ST RS (projekt pro RS), ST nemovitosti (udržitelnější provoz kluboven)

Zvažované projekty 2026–2027

Sdílený materiál a vybavení pro snížení environmentálního dopadu skautských akcí

Jsou identifikovány a vyhodnoceny možnosti sdílení materiálu (např. vícerázové kelímky, kompostovací kadibudky, solární panely s bateriemi atd.) pro skautské akce na různých úrovních (celostátní, regionální). Dle možností je postupně budována dostupná nabídka ke sdílení.

Zadání a podpora pro environmentální udržitelnost velkých akcí

S cílem posílit environmentální udržitelnost vzniknou standardy vyžadované od pořadatelů velkých akcí. Standardy budou testovány na základě realističnosti a VRJ bude ve spolupráci s pořadatelem hledat možnosti, jak plnění standardů umožnit, příp. standardy upraví. Aktivně budujeme a nabízíme podporu pro naplňování standardů (dostupný sdílený materiál, možnost konzultací ze strany týmů aj.).

Hodnocení kvality

Téma udržitelné činnosti a provozu je zahrnuto do nástroje Hodnocení kvality. Dle výsledků jsou jednotky vhodně směřovány na vybudovanou podporu (viz výše).

Zapojení oddílů do Týdne pro klima (propojka do výchovy)

Oddílům a střediskům aktivně nabízíme možnosti zapojení do celonárodní akce Týden pro klima, resp. podpoříme oddíly v účasti na akci. Zapojení jednotek využije ke sběru příkladů dobré praxe.

Standardy udržitelnosti při rekonstrukci a stavbě kluboven a základen

Máme definovány min. standardy, které je žádoucí naplnit při stavbách a rekonstrukcích. Při jejich naplnění mohou žadatelé dostat vyšší fin. příspěvek.

Podpora pro skautské stavitele (propojka do vzdělávání)

Pro skautské stavitele máme k dispozici odborné konzultanty z oblasti udržitelnosti staveb. Tématu udržitelnosti skautských nemovitostí se pravidelně věnujeme na setkání stavitelů a základní podpora je pro ně dostupná také na Skautské křižovatce.

Hledání finančních zdrojů pro udržitelný provoz

Ústředí organizace aktivně vyhledává a doporučuje finanční zdroje vhodné pro udržitelný provoz, rekonstrukci či stavbu skautských nemovitostí. Na úrovni regionálních finančních zdrojů tuto roli zastávají skautské kraje.

Ozelenění projektu Skautské energie

Projekt aktivně usiluje o nabídku alespoň jednoho "zeleného produktu" a zohledňuje příčiny environmentální krize v pojetí komunikace.

Další zvažované projekty

Analýza skautských nemovitostí

Vznikne, popř. je zpřesněna analýza skautských nemovitostí (vlastnictví vs. pronájem, vytíženost, energetická náročnost ad.). Na základě analýzy jsme schopni např. cíleněji budovat potřebnou podporu pro zvýšení udržitelného provozu či rekonstrukci/stavbu, hledat finanční zdroje nebo vhodně podpořit sdílení skautských prostor s jinými subjekty.

Průběžné sdílení příkladů dobré praxe ve skautských komunikačních kanálech (propojka do komunikace)

Cílený sběr a sdílení příkladů dobré praxe z různých oblastí tématu (např. udržitelná opatření v klubovnách, zapojení oddílu do regionálního projektu, táborový jídelníček se zohledněním udržitelnosti atd.) s cílem ukazovat dalším, že cesty existují, a motivovat je k hledání cest vlastních.

Centrum ekologické výchovy Mentaurov

Dle aktuálních finančních zdrojů a příležitostí bude základna Mentaurov zrekonstruována a v budoucnu zde bude provozováno další skautské centrum ekologické výchovy (vedle Kaprálova mlýna), které budou moci využívat skautské oddíly a akce.

Pravidelné vyhodnocování udržitelného provozu v jednotkách řízených ústředím

JUN, TDC a KUJ pravidelně vyhodnocuje udržitelný dopad své činnosti a dle možností realizuje kroky ke snížení ekologického dopadu. Hodnocení probíhá se zapojením nezávislých odborníků a naplňování opatření předkládají jednotky ústředním orgánům.

c) Členky a členové organizace jsou co nejlépe připraveni na probíhající environmentální změny a jejich dopady. Naší činností podporujeme psychickou a fyzickou odolnost, schopnost se organizovat a spolupracovat, kriticky a systémově myslet a další kompetence pro očekávanou proměnu společnosti. Ve výchovných nástrojích a práci se skautskou výchovnou metodou je zohledňován aktuální stav poznání v oblasti environmentální výchovy – důraz je kladen na budování osobního vztahu k přírodě, na reálné projekty, kterými děti a mladí lidé ovlivňují své okolí, na zapojení do společnosti, na věkovou přiměřenost programů, na budování aktivní naděje atd.

- Jako organizace víme, zda naplňujeme cíle skautské výchovy definované **kompetenčním rámcem**, popř. kde máme rezervy. Kompetence pro budoucnost jsou součástí skautského kompetenčního modelu, máme zvědoměna propojení tématu s ostatními částmi skautského kompetenčního modelu a na tomto základě proběhne revize metodických nástrojů. V kontextu kompetencí pro budoucnost akcentujeme např. rozvoj spolupráce, sdílení, solidarity a schopnosti se organizovat, výchovu k odolnosti. Téma environmentálních výzev využíváme mj. pro výchovu v oblasti kritického myšlení, aktivního občanství a globálního vzdělávání.
- V oblasti environmentálních výzev vědomě uplatňujeme **věkovou přiměřenost** jak obsahovou, tak metodickou.
- Máme na ústřední úrovni zajištěno průběžné **sledování vývoje v oblasti environmentální výchovy** a nové poznatky jsou průběžně propisovány do vzdělávání i do metodické podpory pro toto téma (potažmo oblasti SVM Příroda a pobyt v ní a Zapojení do společnosti).
- Máme přehled o **nabídce jiných organizací** věnujících se tématu a podporujeme využívání jejich nabídky na lokální úrovni (např. napojení oddílu na místní ekocentrum).
- Oddíly se v rámci environmentálních výzev v souladu s 8. bodem SVM Zapojení do společnosti věnují **praktickým, reálným projektům ve svém okolí** tak, abychom u holek a kluků posilovali mj. aktivní naději. Jsou vytvořeny podmínky, aby to mohl dělat každý oddíl.

Projekty 2025

Ekoklubovny (viz oblast b)

Nový skautský dobrý skutek	
Priorita (1-3): 2	Cílová skupina: oddíly
Šéf projektu: Blecha – Markéta Musilová	Realizuje: programový tým ve spolupráci (komunikace, SI, SnZ, SNJF)
Začátek projektu: 2023	Konec projektu: 2030
Náklady (Kč): 45.000,- Kč (propagace, web) + mzdové náklady	
Naplňuje cíl: Oddíly se v rámci environmentálních výzev v souladu s 8. bodem SVM Zapojení do společnosti věnují praktickým, reálným projektům ve svém okolí tak, abychom u holek a kluků posilovali mj. aktivní naději. Jsou vytvořeny podmínky, aby to mohl dělat každý oddíl.	
Popis: Revize a znovuotevření celostátního projektu s cílem kvalitní aplikace osmého prvku skautské výchovné metody (Zapojení do společnosti). Jednou z oblastí, ve které se oddíly mohou realizovat, bude oblast environmentální.	
Výstupy projektu: <ul style="list-style-type: none"> • partnerství s externími subjekty • metodika projektu • platforma nabízející pobídky k naplňování 8. bodu SVM	
Přesah projektu: dlouhodobá údržba projektu	
Návaznost na cíle jiných ST: ST RS (Existuje průběžná nabídka možností pro roverskou službu. RS se zapojují do projektů v okolní komunitě), ST Kvalitní skautská výchovy pro budoucnost	

pozn.: Tento projekt je uveden i u ST RS. Jde o tentýž projekt, pouze v popisu u obou témat jsou popsány aspekty, které primárně vedou k naplňování toho kterého ST.

Rozvoj Patronátů a Klimavíkendovek	
Priorita (1-3): 1	Cílová skupina: oddíly
Šéf projektu: Nemo – Dalibor Naar	Realizuje: SI, Kapráluv mlýn
Začátek projektu: již běží	Konec projektu: 2030
Náklady (Kč): pro rok 2025 je z rozpočtu Junáka alokována částka 920.000,- Kč	

Naplňuje cíl: Oddíly se v rámci environmentálních výzev v souladu s 8. bodem SVM Zapojení do společnosti věnují praktickým, reálným projektům ve svém okolí tak, abychom u holek a kluků posilovali mj. aktivní naději.

Popis: Stávající projekty budou aktivně podporovány (finančně, personálně ap.) s cílem nabídnout v nich účast co největšímu počtu skautských oddílů.

Výstupy projektu:

- dlouhodobý projekt organizace

Přesah projektu: hledání fin. zdrojů pro dlouhodobou udržitelnost projektů

Návaznost na cíle jiných ST:

Podklady k revizi kompetenčního modelu skautské výchovy

Priorita (1-3): 1

Cílová skupina: vedení organizace

Šéf projektu:

Realizuje: enviroskupina ve spolupráci s programovým týmem

Začátek projektu: září 2025

Konec projektu: 2026

Náklady (Kč): mzdové náklady

Naplňuje cíl: Jako organizace víme, zda naplňujeme cíle skautské výchovy definované kompetenčním rámcem, popř. kde máme rezervy. Kompetence pro budoucnost jsou součástí skautského kompetenčního modelu, máme zvědoměna propojení tématu s ostatními částmi skautského kompetenčního modelu. V oblasti environmentálních výzev vědomě uplatňujeme věkovou přiměřenost jak obsahovou, tak metodickou.

Popis: Proběhne porovnání s tzv. [Kompetencemi pro budoucnost](#). Výstupem je zejména podklad pro strategické téma Skautská výchova pro budoucnost a návrh či případná realizace dílčích opatření (např. zahájena revize výchovných nástrojů, tvorba nových nástrojů apod.).

Výstupy projektu:

- doporučení pro úpravu kompetenčního modelu skautské výchovy, popř. úpravu/rozvoj výchovných nástrojů

Přesah projektu: realizace doporučení v oblasti skautské výchovy a programu

Návaznost na cíle jiných ST: ST Kvalitní skautská výchova pro budoucnost

Projekty zvažované pro 2026–2027

Rozšíření a aktualizace výchovných nástrojů

Dle výstupů z výše uvedeného projektu předpokládáme např. vznik tematického balíčku do skautské stezky (rozšíření stezky v oblasti environmentálních výzev pro zájemce), vznik nové odborky apod.

Envikalendář

Kalendář významných dnů či svátků (např. Den Země, Mezinárodní den mokřadů) a na to navázaný inspiromat pro oddíly či dalších jednotky pro zapojení do činnosti.

Rozšíření programové nabídky na Chystám program

V databázi programů je dostatečně pestrá nabídka tematických programů pro všechny výchovné kategorie.

Partnerství s odbornou organizací

Organizace zváží a případně uzavře partnerství s relevantní odbornou organizací, které umožní přebírat aktuální trendy z oblasti environmentální výchovy a vhodně je přenášet do skautské výchovy, případně provozu organizace.

K9 base camp

Možnost pro družiny a oddíly zapojit se do projektu organizace Tereza, který staví na gamifikaci klimatického vzdělávání a staví na naplňování potřeb dětí souvisejících s klimatickými změnami.

d) Téma je promítnuto do vzdělávání, vedoucí je umí předávat dětem vhodnými a moderními metodami.

- Téma je promítnuto do **skautského kompetenčního modelu**.
- Téma je nabízeno i v **dalším vzdělávání** (oblast provozu i výchovy a bezpečnosti včetně tématu tzv. environmentálního žalu).
- Vzdělávací akce jsou účastníkům **vzorem** ve snižování ekologického dopadu.
- Na ústřední úrovni sledujeme nabídku vzdělávání a metodických nástrojů **jiných organizací** věnujících se tématu ekologické výchovy a environmentálních výzev a doporučujeme a podporujeme účast na vhodných vzdělávacích akcích organizovaných jinými organizacemi.
- Organizace má dostatečné pokrytí oblasti/tématu **lektorskými kapacitami**.
- Existují **metodické nástroje** pro vedoucí k práci s **obtížnými/konfliktními tématy** v rámci oblasti environmentálních výzev.

Projekty 2025

Klimaseminář	
Priorita (1-3): 2	Cílová skupina: vedení oddílů
Šéf projektu: Nemo – Dalibor Naar	Realizuje: SI + KÚJ
Začátek projektu: 2023	Konec projektu: 2030
Náklady (Kč): 70.000,- Kč	
Naplňuje cíl:	

Téma je nabízeno i v dalším vzdělávání (oblast provozu i výchovy a bezpečnosti včetně tématu tzv. environmentálního žalu).

Popis: Vedoucím oddílů a dalším zájemcům je pravidelně 1x ročně nabízen víkendový tematický seminář pro posílení kompetence pracovat s tématem s jednotlivými výchovnými kategoriemi.

Výstupy projektu: realizovaný Klimaseminář, proškolení vedoucích

Přesah projektu: dlouhodobé pořádání semináře

Návaznost na cíle jiných ST: ST RS (nabídka pro vedení kmenů, průvodce v tématu relevantní pro skupinu RS)

Programy na celostátních akcích

Priorita (1-3): 2

Cílová skupina: účastníci akcí

Šéf projektu: Anička Podlipná

Realizuje: envirokupina

Začátek projektu: 2024

Konec projektu: 2030

Náklady (Kč): —

Naplňuje cíl:

Téma je nabízeno i v dalším vzdělávání (oblast provozu i výchovy a bezpečnosti včetně tématu tzv. environmentálního žalu).

Popis: Téma se pravidelně objevuje na celostátních (Elixír, HelpDesk, Obrok atp.) popř. dalších významných akcích (regionální setkání ap.) s cílem podpořit účastníky v proaktivním přístupu a pomoci jim najít cesty, jak téma ve svých jednotkách uchopit.

Výstupy projektu:

- zpracovaná nabídka programů pro akce

Přesah projektu:

Návaznost na cíle jiných ST:

Budování lektorských kapacit

Priorita (1-3): 1

Cílová skupina: lidé se zájmem o téma

Šéf projektu:

Realizuje: SI, envirokupina

Začátek projektu: jaro 2025

Konec projektu: 2030

Náklady (Kč): odměny lektorům (DPP při realizaci v rámci SFŽP nebo dodavatelsky – SI, KM) + mzdové náklady

Naplnuje cíl: Organizace má dostatečné pokrytí oblasti/tématu lektorskými kapacitami.

Popis: Na ústřední úrovni ve spolupráci s SI aktivně budujeme komunitu lektorů, kteří jsou odborníky v oblasti a dokáží zabezpečit programy na celostátních akcích, poptávku jednotek po vzdělávání na klíč, případně odborné konzultace např. v projektu Ekoluboven ad.

Výstupy projektu:

- komunita lektorů – odborníků, kteří jsou schopni zabezpečit poptávku z OJ

Přesah projektu: péče o lidi

Návaznost na cíle jiných ST:

Projekty zvažované pro 2026–2027

Letní kurz Ad Futurum

V návaznosti na každoroční Klimaseminář je jako další stupeň tematického vzdělávání nabídnutý lesní kurz. Je určen zejména absolventům Klimaseminářů, ale ne výhradně. Kurz je pro rok 2026 zamýšlen jako pilotní s tím, že v případě úspěchu je pořádán pravidelně, nejspíš jednou za dva roky.

Práce se vzdělavateli a vých. zpravodaji

Vzdělavatelům nabízíme cesty, jak se mohou v tématu sami zorientovat a získat potřebné kompetence pro práci s tématem na svých vzdělávacích kurzech nebo ve svých jednotkách (programy na ÚLŠ, online setkání vzdělavatelů/vých. zpravodajů k tématu ap.).

Revize obsahu kvalifikačního vzdělávání

Proběhne revize kvalifikačního vzdělávání a do obsahu relevantních kvalifikací bude dle potřeby zaneseno téma environmentálních výzev.

Vzdělávání ústředních orgánů a zaměstnanců ústředí (propojka do bodu a) připravenost organizace)

VRJ a zaměstnanci ústředí se zúčastní kurzu zaměřeného na systémové myšlení s cílem nabýt nové kompetence vhodné mimo jiné pro řízení organizace v době komplexních krizí.

e) Je posílena komunikace tématu s důrazem na přínosy a dobrou praxi, zlepšení porozumění souvislostem tématu s provozem i výchovnou činností.

- Na úrovni **externí komunikace** říkáme “Snažíme se přispět tak a tak” a ukazovat konkrétní příklady dobré praxe. Zároveň ukazujeme, jak se s problémy potýkají skauti v ČR i v jiných zemích.
- Na úrovni **interní komunikace** motivujeme oddíly a organizační jednotky k aktivnímu zapojení, a to např. příklady dobré praxe, propagací dostupných nástrojů, propojováním tématu s běžnou činností, ale i dalšími nosnými tématy.

- V interní komunikaci se aktivně zaměřujeme také na **hledání konsensu** na tom, proč a jak s tématem v rámci organizace pracovat.
- Jednotkám nabízíme možnosti pro **sdílení dobré praxe mezi sebou** navzájem.

Projekty 2025

Komunikační strategie k tématu	
Priorita (1-3): 2	Cílová skupina: enviroskupina
Šéf projektu: Anička Podlipná	Realizuje: enviroskupina
Začátek projektu: jaro 2025	Konec projektu: prosinec 2025
Náklady (Kč): mzdové náklady	
Naplňuje cíl: Na úrovni externí i interní komunikace máme rozmyšlena klíčová sdělení a způsoby, kterými je vhodné je sdělovat.	
<p>Popis: Zpracujeme komunikační strategii k tématu environmentálních výzev, která se soustředí zejména na interní část komunikace uvnitř organizace a dává doporučení, co a jak komunikovat. Tato strategie je pak průběžně naplňována. Součástí strategie je také tzv. "komunikační slovník", tedy vyjasnění používaných pojmů tak, aby jejich porozumění bylo sdílené napříč organizací a odstranili jsme tak bariéry pro vnitřní diskusi.</p> <p>Výstupy projektu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • doporučení pro komunikaci tématu envirovýzev v externí i interní komunikaci 	
Přesah projektu: průběžná externí i interní komunikace k tématu	
Návaznost na cíle jiných ST:	

Aktivní sběr dobré praxe	
Priorita (1-3): 2	Cílová skupina: oddíly, střediska
Šéf projektu: Anička Podlipná	Realizuje: enviroskupina
Začátek projektu: 2025	Konec projektu: 2030
Náklady (Kč): —	
Naplňuje cíl: Máme kvalitní podklady pro externí i interní komunikaci.	
<p>Popis: Dlouhodobě probíhá sběr dobré praxe v organizaci i v zahraničních skautských asociacích, které tvoří základ externí i interní komunikace. Do sběru zahrnujeme také příklady neosvědčených a slepých cest v rámci tématu.</p>	

Výstupy projektu:

- souhrn praktických příkladů, kterými lze motivovat další oddíly a OJ

Přesah projektu:**Návaznost na cíle jiných ST:**

Klimarozcestník a jeho aktualizace

Priorita (1-3): 2**Cílová skupina:** kdokoliv**Šéf projektu:** Anička Podlipná**Realizuje:** Anička**Začátek projektu:** průběžně**Konec projektu:** průběžně**Náklady (Kč):** —

Naplnuje cíl: Na úrovni interní komunikace máme jeden prostor, kde mohou zájemci z různých cílových skupin najít všechny dostupné informace k tématu.

Popis: průběžná aktualizace rozcestníku k tématu tak, aby zde jednotlivé cílové skupiny vždy našly ucelené a aktuální informace.

Výstupy projektu:

- rozcestník na Skautské křižovatce

Přesah projektu: dlouhodobá údržba**Návaznost na cíle jiných ST:**

Platforma pro sdílení dobré praxe mezi jednotkami

Priorita (1-3): 2**Cílová skupina:** OJ, oddíly**Šéf projektu:****Realizuje:** enviroskupina**Začátek projektu:** podzim 2025**Konec projektu:** 2030**Náklady (Kč):** mzdové náklady

Naplnuje cíl: Jednotkám nabízíme možnosti pro sdílení dobré praxe mezi sebou navzájem

Popis: Oddílům, střediskům případně dalším zájemcům nabídneme prostor, ve kterém je možné dlouhodobě sdílet dobrou praxi, konzultovat související otázky apod. (např. sdílecí skupina na sociálních sítích, pravidelná online setkání apod.).

Výstupy projektu:

- platforma pro sdílení dobré praxe

Přesah projektu: dlouhodobá správa platformy**Návaznost na cíle jiných ST:** ST RS – Vzniká sdílená zkušenost a praxe roveringu. Máme funkční cesty, jak sdílet příklady dobré praxe. Máme kanály a akce, které umožňují sdílení (např. sociální sítě, časopisy, podcasty, roverské kurzy a akce).

Projekty zvažované pro 2026–2027

Tvorba atraktivních formátů pro interní komunikaci

Pro naplňování cílů zejména v oblasti interní komunikace hledáme atraktivní a relevantní formáty, skrze které téma nabízíme (např. podcasty, videa, rozhovory, streamy apod.).

Indikátory

Nastavením indikátorů skrze jednotlivá témata aktuálně zabývá PS NJ pro strategii ve spolupráci s garanty strategických témat. Návrh indikátorů předloží na jednání Náčelnictva v březnu 2025, po schválení ze strany NJ budou indikátory doplněny do zadání strategického tématu.

Náměty pro zapojení organizace

oddíly a roverská společenství

- zapojení do připomínkování, pilotování a následně využívání nově vznikajících nástrojů
- sdílení příkladů dobré praxe v oblasti udržitelné činnosti a provozu
- zapojení do projektů Patronátů, Klimavíkendovek, Ekokluboven a případně dalších
- zařazování tematických programů do činnosti oddílu a zpětná vazba na ně
- účast na vzdělávacích akcích k tématu (od celostátních po specializované, jako je např. Klimaseminář, vlastních i pořádaných jinými organizacemi)
- vedení diskuse společně s dětmi o tom, jak mohou ve své klubovně, na táboře, v činnosti přispět ke snížení ekologického dopadu a realizace, byť i jen drobných opatření
- vytváření bezpečného prostoru pro sdílení obav z důsledků environmentálních výzev nebo pro přemýšlení o systémových příčinách environmentálních výzev

střediska

- zapojení do připomínkování, pilotování a následně využívání nově vznikajících nástrojů
- sdílení příkladů dobré praxe v oblasti udržitelné činnosti a provozu
- vedení diskuse na úrovni střediska, jak mohou ve svých klubovnách, základnách, akcích, v činnosti přispět ke snížení ekologického dopadu a realizace, byť i jen drobných opatření

- vytváření nebo spoluúčast na vytváření sdíleného materiálu (na akce, tábory) či prostor (klubovna sdílená v dopoledním čase s dalším spolkem, o víkendu pro výpravy jiných oddílů apod.)
- pořádání akcí s ohledem na maximální možné snižování ekologického dopadu
- vyšlou své správce, vedoucí a skautské stavitele na setkání, doporučí vhodné materiály

kraje a okresy

- aktivně vyhledávají relevantní lokální dotační programy a sdílí je svým okresům a střediskům
- pomáhají vytvářet nebo sami vytváří nabídku sdíleného materiálu či prostor
- propojují regionální skautské akce s metodickou a materiální podporou vedoucí ke snížení jejich ekologického dopadu
- sdílí příklady dobré praxe s ostatními

vzdělavatelé

- při pořádání vzdělávacích akcí se sami snaží o minimalizaci ekologického dopadu akce a jdou tak příkladem účastníkům
- aktivně zařazují téma do obsahu vzdělávání (realizují sami, přizvou odborné lektory)
- motivují účastníky k proaktivnímu přístupu a nabízí jim relevantní metodické a inspirační zdroje
- zapojí se do odborné lektorské podpory, která umožní pokrýt poptávku jednotek
- sdílí příklady dobré praxe s ostatními

pořadatelé akcí

- aktivně řeší minimalizaci ekologického dopadu pořádané akce
- dávají zpětnou vazbu ústředí organizace nebo jiné vyšší OJ, jaký typ podpory by pro zmírnění ekologického dopadu potřebovali
- zařazují vhodné tematické programy pro účastníky
- využívají sdíleného materiálu pro pořádání svých akcí

jednotlivci

- přináší problematiku environmentálních výzev a zodpovědného přístupu organizace do svých jednotek a iniciují diskusi o tématu
- zapojí se jako dobrovolníci do přípravy a realizace výše uvedených projektů

Synergie s dalšími strategickými tématy

Roveři a rangers

Považujeme téma environmentálních výzev za jedno z klíčových témat roverské výchovné kategorie a chceme, aby se do roverské činnosti významně promítalo (mladí lidé pociťují zodpovědnost za budoucí svět, často mají obavy z budoucnosti spojené s klimatickou změnou a souvisejícími tématy, v rovingu je silným tématem občanská angažovanost a klíčovým prvkem SVM Zapojení do společnosti).

Klubovny, základny, tábořiště

Udržitelný provoz budov i tábořišť zohledňující dopady na životní prostředí rekonstrukce a stavby nových základen a kluboven jsou nedílnou součástí tématu environmentálních výzev. V této oblasti předpokládáme aktivní spolupráci s tématem ST KZT a společné hledání cest, jak např. nabídnout vhodnou podporu skautským stavitelům, nabízet vhodná řešení pro snížení dopadu provozu kluboven, hledat finanční prostředky pro realizaci možných opatření apod.

Možný významným průnikem může být také rekonstrukce skautské základny Mentaurov, která je zvažována jako další skautské centrum ekologické výchovy.

Nedílnou součástí v rámci spolupráce jsou také analýzy týkající se nemovitostí a tábořišť.

Bezpečný skauting

Významný průnik vidíme v kontextu environmentálního žalu, který pociťují nejen mladí lidé včetně našich členek a členů a který se mnohdy podílí na jejich psychickém zdraví. Rádi bychom proto tuto oblast řešili ve spolupráci s odborníky ze skautských řad. Dalším společným zájmem je pak posilování odolnosti u mladých lidí, která je klíčová i pro jejich připravenost na svět, který ovlivní změny klimatu, biodiverzity a s nimi související změny společenské.

Kvalitní skautská výchova pro budoucnost

Pro realizaci tohoto ST bychom rádi připravili přinejmenším vstupy v podobě porovnání skautského kompetenčního modelu s tzv. kompetencemi pro budoucnost a návrhu, jak případně skautský model dle potřeby upravit. Předpokládáme spolupráci také na úrovni konkrétních opatření pro dobrou schopnost organizace vytyčené výchovné cíle naplňovat.

Růst

Chceme se propojit v oblasti udržitelného růstu, hledat společně cesty, jak při růstu organizace stále zohledňovat také zodpovědný přístup k udržitelnosti a dopadům naší činnosti. Tedy např. posilovat možnosti ve sdílení prostor a materiálu napříč jednotkami apod.